

«Η Παιδεία είναι το μέλλον του τόπου μας»

Ο κ. Ι. Παλλήκαρης, πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης, απέστειλε προς «Το Βήμα» το κάτωθι κείμενο:

Το πρόγραμμα-μάθημα «Επιστήμων Πολίτης» ξεκίνησε πριν από τέσσερα χρόνια στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και με τα σημερινά δεδομένα της ελληνικής παιδείας γίνεται επίκαιρο όσο ποτέ.

Με εισήγησή μου προς τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου την 27η Ιουνίου 2005 ξεκίνησε πλοτικά η εφαρμογή του διατμηματικού μαθήματος «Επιστήμων Πολίτης». Την απόφαση αυτή μαζί με επιστολή από 28ης Ιουνίου 2005 απέστειλα στη συνέχεια στην υπουργό Παιδείας κυρία Μ. Γιαννάκου και στη Σύνοδο των Πρυτάνεων τον Σεπτέμβριο του ίδιου έτους, μέλος της οποίας ήταν ο σημερινός συντονιστής του διαλόγου για την Παιδεία καθηγητής Μπαμπινιώτης. Ενδεικτικά αναφέρω απόσπασμα της επιστολής μου αυτής: «Σε μια εποχή όπου η προβληματισμένη και ασταθής Ευρώπη βλέπει τα πανεπιστήμια να αναλαμβάνουν τον ρόλο της οικονομικής κυρίως ανάπτυξης της, με Λισαβόνα, Πράγα και Μπέργκεν, ο ρόλος των ανθρωπιστικών επιστημών υποβιβάζεται αποφασιστικά. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να θυμάται ότι ο "πλούτος" δεν είναι μια νομισματικά μετρήσιμη μονά-

δα αλλά ο ανώτατος βαθμός κοινωνικής "ευτυχίας", ως έλλογο σχέδιο ζωής, με ηθικά κριτήρια. Για τη διαμόρφωση του ώριμου πολίτη, ικανού για σωστή γνώση και γνώση των θεμελιωδών δημοκρατικών εννοιών, είναι ακόμη πιο επίκαιρη και αναγκαία η προώθηση μιας ευρύτερης Παιδείας, της παιδείας των ανθρωπιστικών επιστημών. Όταν μετά την αναζήτηση του "απορρύν" και του "θαυμάζειν" μπολιαστούν οι νέοι επιστήμονες με τον τιάνιο αγώνα για την "ουσία", την κατανόηση των ηθικών στόχων, όπου πάντων πραγμάτων μέτρον ο άνθρωπος, θα έχουν την οικείωση με τον κόσμο, τον οποίο οι αρχαίοι μας πρόγονοι θεωρούσαν επιστημονικό».

Υστερα από ομόφωνη απόφαση της Συγκλήτου θεοπίσθηκε η πρώτη επιτροπή για τον «Επιστήμονα Πολίτη». Στο μάθημα αυτό έχουν διδαχθεί θέματα όπως: 1) 50 χρόνια από τον θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη, 2) Επαγγελματική ηθική, 3) Η Δημοκρατία σήμερα, μύθος και πραγματικότητα. Με διεθνείς επιστήμονες-ερευνητές Bean και Beaton, και με μεγάλη συμμετοχή φοιτητών διεξήχθησαν εξαιρετικές αναλύσεις και διάλογοι. Σήμερα ο «Επιστήμονας Πολίτης» αποτελεί μια πρόταση 15 πανεπιστημίων της χώρας για τη θεσμοθέτηση διαπανεπιστημιακού προγράμματος-μαθήματος.

Γεγονός το οποίο αποφασίστηκε ομόφωνα στη Σύνοδο των Πρυτάνεων, το οποίο χαιρέτισε ο υπουργός Παιδείας, λέγοντας ότι είναι ανάγκη πλέον των πανεπιστημίων να παρέχουν αυτής της ποιότητας μαθήματα. Επιπλέον του «Επιστήμονα Πολίτη», ύστερα από πρόταση δέκα Τμημάτων του Πανεπιστημίου μας, προτάθηκε στο υπουργείο η ίδρυση ΕΠΙ, Ινστιτούτο Διεπιστημονικής Έρευνας Ορέων και Νήσων, με το όνομα ΙΔΕΟΝ. Στόχος του Ινστιτούτου είναι η υποστήριξη των κοινωνιών της περιφέρειας.

Η τρίτη και πιο τολμηρή παρέμβαση του Πανεπιστημίου Κρήτης είναι η δημιουργία ΜΚΟ, με το όνομα Πανεπιστήμιο των Ορέων. Το Πανεπιστήμιο των Ορέων, ένα όνομα που συμβολίζει τη διάθεση για συγκεκριασμό της επιστημονικής γνώσης, με τη βιωματική εμπειρία. Το πρόσφατο ένθετο της εφημερίδας σας «ΒΗΜΑ Ιδεών» με χαροποίησε ιδιαίτερα, διότι επιβεβαιώνεται μέσα από τα κείμενα έγκριτων επιστημόνων, οι οποίοι έχουν διδάξει στον «Επιστήμονα Πολίτη», η ανάγκη ενός νέου επιπέδου Παιδείας, συχνά συμπληρωματικής.

Η Παιδεία πρέπει δίχως άλλο να βρει το νόημά της μέσα στην εκπαίδευση και να προετοιμάσει τους πολίτες του αύριο, με γενναιότητα και ανιδιοτέλεια, για να υπάρξει μέλλον σε αυτόν τον τόπο.